

ادبیات عمومی و طبیعی

هفته‌لق سیاسی ، ادبی و علمی غزته‌در .

جلد : ۲

سنه : ۱ ۲۰ رجب ۱۳۳۵ جمعه ایرتسی ۱۲ مایس ۱۹۱۷ نومرو ۲۸

محیط و ترک‌ر

[چارلس داروین] محیط نظریه‌سنی ، یعنی محیطك و شرائط حیاتیةك تحولی ایله حیوان و نبات اجناسك یالکز تغیر دکل ، حتی تبدل ایده‌جکئی توضیح ایتشدی .

ایلك عضویات ذره‌لری ، (مکون نخستین) [پروتوپلازما] ، محیط و شرائطی مساعد بولندیغندن تکامل ایده‌بیلدی . بوموجوداتدن (ا) حرفیله افاده ایده‌جکمز بر مخلوق ابتدائی محیطی مساعد بوله‌رق یوصون ، اوت ، چیچک اولدی . (ب) عنوانلی ذره‌صولر ایچنده قالدی ، اک بسیط (اشنیه) algae رتبه‌سندن یوقاری‌یه چیقه‌مدی . (ج) ایسه دکرلرک موافق و قوی‌تو بریرنده سونکرلک پایه‌رفیعی بیله احراز ایله نبات و حیوان آره‌سنده دائر اولدی . (د) ه کلنجه او ، درحال ، حیواناتک سلسله اولیغنده کی اشکاله تمثل ایتدی ، محیط آکا هرشیدن دها مساعددی ؛ هوا ، رطوبت و ییوست ، کونش یاردیم ایتدی ، اقلیمده حادث اولان انتظام و موازنه آنک سریعاً رتبه حیوانیته ترفع ایتمه‌سنه خدمت ایتدی . بوابتدائی ذی‌روح و ذی‌حیات ، صولردن چیقدی ، بظاقلق‌لردن چیقدی ، بتون مراتب حیوانیه‌ی قطع ایله ذات‌الشدیه اولدی . نسناس اولدی ؛ ینه سایه محیطده میستر [چارلس داروین] ایله پروف‌سور دو‌قتور [ارنست هه‌قل] صورتنه منقلب اولدی

محیط ، واهب الاشکالدر . محیط ، اک قوتلی عنصر تکاملدر . حیات نباتیه و حیوانیه‌ك نظامیدر . بومبحث موالید ثلثیه ، فن حیواناته ، فن نباتاته عائد اولدیغندن آنی عمیق و عریض تفصیله کیریشمه‌یه‌جکز . یالکز شرراسنی اخطار ایده‌لم که بشرده برجنس حیوان و بناء علیه آنک قواعد و قوانین تکاملنه تابع اولدیغندن بواعبار ایله تاریخ عمومینک ماقبلی ، مقدمه‌سی تاریخ طبیعی یعنی موالید ثلثه فنیدر .

تاریخی فنون طبیعی‌دن آیرماتقی صورتیله تدقیق ایدن [ایپولیت تهن] محیط نظریه‌سنی شویله اجمال ایدیور : « انسان ، عالمده منفرد دکلدر ؛ طبیعت و سائر انسانلر آنی محیطدر ؛ عادت اولی و ثابته‌ك اوزرینه عادات ثانیه و عارضه مستولی اولور و احوال طبیعی (فیزیقیه) و اجتماعی بر شیئک بولوندیغنی وضع اصلی‌ی تعدیل و یا اکمال ایدر . بعضاً اجرای حکم ایدن (اقلیم) در .

جنکشن ، چاتی آلتندہ یاشامقدن خوشلانیاں ، نفیس اطعمہ معدہ سنی بوزان ترکک حفید الحفید (الی آخرہ) ی قطعیتلہ وکلیتلہ دکشمشدر .

عثمانی ترکی وطنی ، [ماہان] قراسنی ، شمیدیکی روس ممالک حمیہ سنی براققدن صکرہ ، - دور فتوحانده ، کہ اک مهم زمان حیاتی بودر - عجبا نرہ لرینی ضبط ایلہ وطن اتخاذا ایدیور ؟ (استطراداً) دیلم کہ حکومت عثمانیہ نک وطنی قطعیتلہ تقرر ایتہ مشدر . جغرافیای تاریخمزدہ بیوک بر (اهتزاز) و (تموج) وار . بو اعتبار ایلہ عثمانی دولتک دول سائرہ دن برفرقی اولسہ کرکدر . بزہ بکزه بن آنجق بر آوستریایی کوریپورز . بودولت بروسط دولتی ایکن یواش یواش ، خصوصیلہ پروسیا ایلہ اولان صوک محاربہ سندن صکرہ بر شرق دولتی Oesterreich اولدی .

بومعظم ایمپراطوراتی - ہر تاریخ کتابندہ کورولدیکی اوزرہ - آتیدہ کی ممالکی احتوا ایدردی : روم ایلی ایالتی ؛ پای تخت قسطنطنیہ ؛ بوسنہ ایالتی ؛ مجارستاندہ [طمشوار] ایالتی ؛ مجارستانک مرکزی اولان [بودین] ایالتی ؛ آناتولی ایالتی ؛ جزائر بحرسفید ایالتی ، ترسانہ کتخدالرینک خاصی اولان از میر سنجاغی ؛ قبریس ایالتی (وبوکا ملحق ایچ ایل ، سیس ، علائیہ ، طرسوس وسائرہ) ؛ ذوالقدریہ ایالتی ؛ رومیہ صغری ایالتی (سیواس ، اماسیہ ، چوروم وجوارندہ کی محللر ، جانیک ، عربکیر) ؛ شام ایالتی ؛ طرابلس شام ایالتی ؛ حلب ایالتی ؛ رقہ ایالتی ؛ قارص ایالتی ؛ چلدر ایالتی ، طربزون ایالتی ؛ کفہ ایالتی (آزاق ساجلندہ قریمدن مفرز برسنباقدن عبارتدر) ؛ موصل ایالتی ؛ دیاربکر ایالتی ؛ وان ایالتی ؛ بغداد ایالتی ؛ بصرہ ایالتی ؛ لحسا ایالتی ؛ یمن ایالتی ؛ حبش ایالتی (مصوع و سواکن) ؛ مصر ایالتی ؛ طرابلس غرب ، تونس ، جزائر ایالتلری [یعنی غرب اوجاقلری] ؛ حجاز شرافتی . ملحق حکومتات : قریم خانلی ؛ افلاق ، بغداد امارتلری ودوبرونیتی [یعنی راغوزا] جمہوریتی ؛ اردل [یعنی ترانسیلوانیا وبانات] قراللی .

بو ایالتلرک و حکومتلرک بو کونکی نفوسی بوز اون ملیونی بولیور . اوزمانلر نہ قدر سکنہ نک بو معظم مملکتندہ یاشادقلرینی تخمین ایتک بر آز کوجدر . فقط ہر حالہ قانونی ایمپراطور لغندہ تقریباً آلتش ملیون نفوس سا کندی .

[بقیہ سی کلہ جک نسخہ مزیدہ]

مہول نوری

لوندردہ ایلک عثمانی سفیری

استانبولی ید فالبانہ لرینہ آلدقدن صکرہ ، عثمانیلر دول معظمہ صرہ سنہ کچمشلر ، سوزلرینی ہر وجہلہ اوروپا حکومتلرینہ اسماع ایتک یاشلامشلردی . کرچہ اوزماندہ . شمیدی بیلدی کمز ، کوردیکمز ایمپراطورلقلر ، طانییدیغمز ، ایشیتدیکمز شہرلر موجود دکلدی . فقط ترقیات باشلامش ، قرن اخیرک مبدای اولانی بو تاریخ ترقیاتکدہ مقدمہ سنی تشکیل ایتشدی .

ایشتہ عثمانیلردہا او وقتلر مجاور حکومتاتہ صرخلر ، سفیرلر کوندریپورلر ، بالمقابلہ کلن صرخصین وسفرایندہ قبول ایلپورلردی . انجق سلطان سلیم حضرتلرینہ کلنجہ یہ قدر عثمانیلر طرفندن کوندریلن سفرا یالکز بر خصوصک تسویہ سنہ مأمورا ولیور ، او ایشک ختامیلہ سفیرک مأموریتی دہ ختام بولیوردی . اوزمانکی سفارتی شمیدیکی حکمدارانک قمودینی تبلیغ ایدن ہیثاتہ بکزدہ بیلیرز . جلوسی اوروپا نک

و بتخصیص فرانسه نك انتباهنه تصادف ایدن سلیم ثالث ایسه اوروپا نك ترقیاته خادم کوردیکی ، و یا خود خبر آلهینی هر شیئی مملکتنده تطبیقه قیام ایتش ، و بو مقصد ایله بعضی اجرا آتده بیله بولمقدی . بو جمله دن اوله رق اوروپا حکومتلر دیکر حکومتلر نزدینه صورت دائمه ده کوندردکاری سفرايه قیاساً حکومت مشهوره یا تختلرینه اوچر سنه مدته سفیر کوندرلمسنی پادشاه حضرتلری اراده ایتمقدی . استانبولده بولغان سفرای اجنبیه نك وظیفه سی « هم تجارتلرینك مصالح واقعه لرینی رؤیت ایتك ، و هم ده هر مصلحتی و قتيله تفرس ایدوب ده میزان پولتیقه لرینی اكا کوره قوللاقی » اولدینی ایچون سفرای عثمانیه ده بو دائره ده ایفای وظیفه یه غیرت اولمسی ازومی تبلیغ ایدلدی . مع هذا ممالك اجنبیه ده هیچ بر عثمانلی تجارتلر صفتیه بولمادینی ایچون عثمانلی سفیرلرینك وظیفه سی یالکز مصالح سیاسیه یی رؤیت ایتکدن عبارت قالمش ، فقط بو ایشده ده صکره لری و انجق بعضیلری موفق اولمشیدی . اوزمان دولتك مقاصدنن بری ده « بو طریقله احوال دوله واقف بعض ذاتلر یتشدیرمك » ایدی . و قلیل یتیشن ذوات یوزندن دولت خیلی مستفید اولدی .

سلیم ثالث حضرتلری دول معروفه نزدینه اوچر سنه مدته سفیر کوندرلمسنی و ختام مدته کیری یه چاغیریلهرقی برینه دیکرینك اعزام قلمسنی اراده ایتش ، سفارت اصوله بر رابطه ویرلمسنی ده امر ایله مش ایدی . بو مسئله نك دولت علیه ایله اوزمانه کوره اك زیاده معامله سی اولان فرانسه حکومتیه بالندا کره قرارلشدیرلمی ده مناسب کورلمشیدی . چونکه کوندریله جك سفیره فرانسه نك کوکلی اوله جق ، دیکر حکومتلر ده نزدلرنده بو صورتله سفیر بولندیرلمسنی بلاشك قبول ایله جك ایدی . فقط اصره ده سرزده ظهور اولان اختلال کیر ، وانی تعقیب ایدن حرب وجدال عظیم بوامنیه نك حصوله مانع تلقی اولندی . سبب اولقی اوزره ده فرانسه یه کوندریله جك سفیرك کندیسيله محارب اولان دولتلری کوجندیرمک ، و بوندنی فائده یینه ضرر کله جکی مسئله سی اولمشیدی . پادشاه حضرتلری ایسه سفیر کیفیتنی پك اهمیتلی مواده نی تلقی ایتدیک ایچون و کلاجه ده وقت آخره تعلیق مناسب کورلیور ، بو مسئله یه بر حسن نتیجه ویرلمی دوشونیلوردی . بالنهایه ایلك سفیرك قرون ماضیه دنبری صلح و سلم اوزره بولنان وینهماده محاربه سبق ایتامش اولان انکلتربه کوندرلمی مناسب کورولدی . و درسعادته مقيم ایلچیس ایله جریان ایدن مذاکره نتیجه سنده دولت علیه نك دخی لوندرده بر سفیر بولندیرمسنی حکومت مذکور جه ده قبول اولمقله ارباب اقتداردن سابقا قالیونلر کابی کربدلی یوسف آگاه افندینك اهزامی قرارلشدیرلدی . معینه ده بر باش کاتب ، بری مسلمان دیکری خرسیتیان ایکی آتاشه و فنارلی روم بگزاده لردن ایکی ده ترجان تعیین اولندی . باش کاتبه السنه مختلفه یه وقوفیه مشهر رائف محمود افندی تعیین ایدلمش ، دیکر مأموریتلر ده مناسبلری نصب اولمشیدی . بونلردن سفیره سنوی الی بیک غروش معاش و بردفعه یه مخصوص اولقی اوزره اون بش بیک غروش خرچراه ؛ باش کاتبه اون بیک غروش معاش ، درت بیک غروش خرچراه ؛ مسلمان آتاشه یه سکزیبک غروش معاش ؛ ایکی بیک غروش خرچراه ؛ خرسیتیان آتاشه یه ایکی بیک بش یوز غروش معاش ، بیک بش یوز غروش خرچراه ؛ و ترجانلره التي بیک غروش معاش ، ایکی بیک بش یوز غروش خرچراه اعطاسی بالتنسب هیئت سفارت ۱۲۰۷ سنه هجریه سی اواخرنده لوندرمه متوجهاً برآ استانبولدن حرکت ایتدیرلدی . انکلتزه قرالیله اهضای خاندانه تودیم واعطا اولمقی اوزره طرف هایوندن ترتیب و تهیه سی اراده بیوریلان هدایای سنیه ده صورت مخصوصه ده استیجار اولنان کمی یه تحمیل ، و بجزاً کوندیرلدی .

سفارت ارکانی اوچ ، دوت آیلقی بر سیاحتدن صکره آنجق لوندره جوارینه واره بیلش ،
 و اوصره ده کینک کلوب هدایای سنیه نکه ده سالماً وصولی اکلشلمش اولغله سفیرک ۱۲۰۸ سنه سی
 رجبک سکر نهجی پنجه نیه کونی حضور قرالی به قبولی تقرر ایتدی .
 ایلاک سفیریز یوسف آگاه افندی بی حضورینه قبول ایدن قرال ، انکله تارینخنده پک اهیتلی
 صحیفه لر اشغال ایله یین هانوردا سلاله سنه منسوب اوچنجی جورج ایدی . بوذات سکسان بش سنه
 معمر اولش ، و تمام التمش سنه حکمدارلق مقامی اشغال ایله مشدر .

*
*
*

سفیریز مقدمه قبولی شویله حکایه ایدیور : « شرفیاب حول اولدیغیم نامه عنایتیه ملوکانه
 وهدیه بیه خسروانه نکه بحرأ و برأ الای والا وکال ترحیب بیهمتا ایله توصیل و تسلیحی مصمم اولدیغنه
 بناء اوچ کون مقدم انکله دولته تفریقای مقامنده اولان شوالیر قرال حثمت اشمالک سرکاهی
 ایله برابر طرفزه کلوب قرال مشارایه طرفندن ترتیب واجرا اولنه جق رسوم الای افاده به مأمور
 اولدقلری بیانی و بوبایده هروجه تلطیف و احترامز خصوصی اخص مطالب و صراهی ایدوکنی
 ادرا و اعلان و مقدماتی عبور ایچون تدارک اولنان معنون قایلر آماده و مختصر انجق
 بحکمته تعالی بوسنه مبارکده شدت شتا متمادی و زیاده اولغین اکثر اوقاتده نهر مذکور منجمد
 والای بحریده تکلیف و مشاق هویدا و ترکی اولی اولوب هان الای بری ایله اکتفا سنه بالماذا کره
 التماسزه مساعدده و قرار ویردکده نهر مزبور اوزرنده واقع لوندره شهرینه تخمیناً مسافه بعدی بر
 ساعت اولان جلسی نام سرای عالیده ترتیب ضیافته قرال جانبندی بر فلد مارشال مأمور اولدیغی
 و پیاده و سواری کزیده مسا کری ضابطانیله موجود بولنه جقلری و سرای مذکور و اردیفه مزده
 فلد مارشال مرسوم بزی استقبال و قرال طرفندن مأموریتنی افاده ایله بو خدمت کندویه باعث فخر
 و اقبال اولدیغنی طرفزه تفکر و اشاره ایله جکنی و قرال مشارالیهک التیشر بارکیرلی بر منطوی بزم
 ایچون بری دخی نامه هایون ایچون وایکی مددی دخی لاجل الاحتیاط تزین آلاهی و مناط ایچون
 درونلرنده آدم اولیه رقی کوندریله جکی و بوندنی بشقه قرالیچه جنابلرینک و ولی عهدی اولان پرنج
 ده غالک و ایکنجی و اوچنجی اوغللریله قرنداشکنک برر عدد هنطولری درونلرنده معتبر آدملریله
 و سایر کبرادن بومثللو معنون هنطولر ایله یکریمی مقدار میلور موجود و آلایده برابر بولنه جقلری
 و ولی عهد اولان مومی الیه پرنج ده غالک باش شامبرلانی میلور جرس مهماندار لغز خدمته تعیین
 قلندیغی و یوم مزبورده فرنکی حسابیله ساعت اونده یعنی زوالدن ایکی ساعت مقدم سرای مزبورده
 بولونماض و ترتیب اولنان ضیافته تعیین قلنان کبرا ایله برابرجه اولماض و بعد الطعام حرکت و قیام
 اولنق و هدیه هایوندن اولان آتلی تسریج و تزین اولنوب پیشکاه مزده یدکده کیتک و سرای
 مزبوردن بدأ الای و مرتب اولان محفلردن گذار اولنورق ساعت برده ایکن یعنی زوالدن بر
 ساعت صکره قرال سرایه وارلق و بوندنی دخی مهماندار لغزه مأمور و دیگر میلور بزی استقبال
 ورکا بنزه دوشوب تخصیص قلنان او طهیه و اریلوب بر مقدار توقیف ایله تنفس و آرام حصولدن
 صکره خطوات تعظیم و اجلال ایله نامه عنایتیه ملوکانه نکه توصیل و تسلیمنه ابتدار اولنق
 خصوصلرینه بالماذا کره قرار ویرلدی . »

یوم قبولدن برکون اول هدایای ملوکانه بی تشکیل ایدن بوغچه لر ، مجوه صور فجلر ، پشتولر
 ایله قهوه فرده لرینک برای تشهر سرای قرالی به تقدیمی تقرر ایتش و یوم مذکورده اشیانک

اوزرینه یافته لری یا پیشدیریلر ق آرابه لره بالتحمیل باش ترجان و داعتیه قرالک باش شامبرلانه تسلیم اولمشدر . ایرتسی پنجه نه کونی آتار حاضرلره ق علی السحر آدم لری رفاقتنده سرای قرالی یه کوندرلدی ، و کندیلرینه منتظر اولملری خصوصی ده تبلیغ قلندی .

میعاد عزیمت کلنجه سفیر عثمانی یاننده باش کاتب و باش ترجان بولندینی حالده آرابه لره را کباً و سرباه متوجهاً یوله چیقدی ، سرای قرالی یه تقرب ایدیلنجه « قوالیر تعبیر ایتدک لری آتله سگری ضابطانیله ایکی جانبه دیزلش دران بایراقلرین کشاد و موزیقه دیرلر طبل و علم لری ولوله کیرکنده خفتاد اولوب سرای قیوسنه دخوللرنده پیاده عسگری دخی بوضورتده صف بسته و تعلیم هفده اقدام لری اثناسنده میانلرنیدن گذار ایله استقبال ایدن فلده مارشالک دائره سنه ایصال قلندی .

فلده مارشال بونک اوزرینه امر محاربه و مدافعه ده مجهود و افنای وجود ایله اثبات شجاعت و ابراز خدمت و غیرت ایدنلرک احیای نام لری ایچون احیا قلنمش بولنان سربایک ضابطی صفیه عثمانلی سفیرنی قبول ایتک شرفنه نائلیتندن طولای غریق فخر و مباهاة بولندینی و ایکی دولت بیننده جایگیر اولان مودت و محاصرتک تزیایدنه خدمت ایله جک اولان اشبو مأموریتده موفقیت احسان ایتسی ایچون جناب حقه دعا ایتکده اولدینی زمیننده اولان برلطق قرائت و سفیرده دولت علیه ایله انکارده دولتی بیننده خلوص و موالاتی و صاف اندر صاف موافاة دمیدم مرزاد اولدیغنه بناء شوکتلو کرامتلو پادشاه عالمپناهک بونک تشییدینی آرزو بیورده قلی و باعث استیناس و الفت لری اولان امر تجارتک تمهیددی ده جمله اراده شاهانه لرندن اولدینی جهتله معاونت لازمه نک انگیزلردن دریغ اولنیه جنی و فلده مارشال طرفندن حقنده ابراز اولنان حب و موالاتی الی الابد اونودده میه جنی بولنده مقابله ایله دی .

اوصره ده کندیسنه تقدیم اولنان مهمانداری میلورجر سینک بویله بر خدمت طال العالم مظهریت شرفندن متولد سرورک ابلاغنه اسان حالی مساعد اولمادینی صورتنده واقع اولان بیاناتنده مشارالیه بر جواب مناسب اعطا ایله دی .

متعاقباً هیئت تهیه اولنان شکرله و میوه لر تقدیم و قهوه ده اکرام اولنمش و رخت و بساط لری بک زیاده جالب نظر دقت اولان ائلرده مزین لباسلی آدم لر طرفندن میدانده طولاشدیر لقمده بولنمش ایدی .

بر صره ده آنی قبولک حلول ایتدیکی و ترتیبات لازمه نک اخذ ایدلیدیکی خبر ویرملکله نامه هایون باش کاتبک النده اولدینی حالده اورادن چیقلمش و حاضرین طرفندن بینک طاشنه قدر تشییع ایدلکدن صکره قرال طرفندن تخصیص اولنان آرابه یه صول طرفنده مهماندار و تشریفات مقامنده اولان شوالیه ایله ترجان مقابلده سنده اولدینی حالده برنجی آرابه یه سفیر یوسف آگاه افندی و ایکنجی آرابه یه ده باش کاتب را کب اولدینی حالده قبول دائره سنه متوجهاً حرکت اولمشیدی . هیئت معیتنه مأمور ایدیلن سکز نفر کحیلان آتله را کباً رکابده ، درت نفر ، چوقدارده آرقه ده و نامه هایونی حامل اولان باش کاتبک آرابه سی اوکنده یوریور ، و میلورک سرکابی دلیل مقامنده اوک طرفده آت اوستنده کیتدیکی کبی رخت و بساط ایله مزین بر رأس آت اوزرنده آل شمیله قاپوط ایله میراخور مقامنده اولق اوزره بر نفرده برلکده کیدیوردی . هدیه هایون اولان آتله بدکده یدیلیوردی . سفیرک ، باش کاتبک آرابه لری قرالک ایکی مکلف هنطوه سی و بونلری قرالیچه جنابلرینک و پرنس دوغال و برادری دوق دوقله رنج و قرالک برادری دوق

دو غیلو سترک کذلک قرین منطوہ لری تعقیب ایدیور، و هر بر لرندہ اک مهم ارکان حکومت بولیوردی. بولری تعقیباً سفیرک شخصہ مخصوص آلتی آتلی منطوہ سی کلیور و ایچریسندہ بقیہ ارکان سفارت بولیوردی. دها صکرہ انگلیز کبراسنی حامل یکرمی آرابہ یوریور، و ازدحامی منع ایچون آلاک ایلریسندہ، صاغندہ و صولندہ اللرندہ دکنک ایکی یوزدن زیادہ ضابط پیادہ یوروبہرک یولی آچیوردی. بر آز اورتہدہ ایکی صرہ اوزرینہ دیزیلن عسکرلر آرابہ لر یناشدجہ سلام وضعیتی آلق صورتیلہ راسمہ احترامی ایفا ایدیوردی. الای بویله جہ سن جیمس بارق تعبیر اولنان قرال باغچہ سنہ واردی. قرالچہ نک سرایی بورادہ بولیور. قرال دخی داخل اولدینی حالہ کریمہ لری و اقارب سائرہ سی ایله برلکدہ مشار الیہادہ برلک پنجرہ سندن الای سیرایدیوردی. اوزمانہ دکن بویله مزین و مشعشع آتلیر کنڈیلرنجہ کورولمہ مش اولدینی ایچون بولرک سیروتماشاسی آرزوسی اظهار اولمش اولسیلہ اون دقیقه قدر توقف و بعدہ تکرار حرکت اولنہرق بارق قیوسندن خروج ایدلدی. و بیقادیلی دنیلن یولی بالتعقیب اصل سرای قرالی اولان سن جیمس سراینہ موصلت ایدلکچہ اینیلہرک ہیئت برای استراحت تخصیص اولنان اوطہ یہ آلدی. آقلردہ اورادن قرال حضرتلرینک خاص آخورینہ کوندرلدی.

برچارلک قدر استراحتدن صکرہ تشریفاتچیلردن بری قرالک دیواندہ منتظر اولدینی ابلاغ ایله مکملہ ابتدا اللہ دن مرتبہدہ اولان سفارت مستخدمینی یانلرندہ بررملورد اولدینی حالہ حرکت و بولری صرہ سیلہ ترجانلر، و انگلیز ترجانلر، و قرالک سرکاجی، کذلک نامہ هایونی اندہ طوتدینی حالہ باش کاتب رائف محمود افندی، واک نہایت صاغ طرفندہ مهمانداری وصول طرفندہ تشریفاتچیدی اولقی اوزرہ سفیر یوسف آکام افندی یوریدیکی حالہ دیوان قیوسنہ موصلت اولدی. و بو صرہدہ ایلریدہ کیدنلر آجیلہرق اوآندہ استقبال ایچون کلن قرالک باش شامبرلانی سفیرک صاغ طرفنہ و مهماندار وصول جہتنہ کچدیکی و باش کاتب یاندہ یوریدیکی حالہ دیوان قیوسندن ایچری یہ کیرلدی. ایکی دائرہ نک مابینندہ قطع اولنان مسافہ نک ہر ایکی طرفندہ ارکان و مابینچیلر سفیر ایله معیتی خلقنہ ایفای راسمہ سلام ایدیور، سفیریمز کمال عز و وقار ایله یوریوردی.

قرال قرصری قطیفہ ایله اورتولی اولان تخت قرالیدہ اوطوریور، و باش وکیل ایله ارکان سائرہ حکومت و دول مختلفہ یہ منسوب ارکان سفارتدہ باشلرندہ بولیوردی.

سفیر عثمانی داخل دائرہ دیوان اولنجہ نامہ هایونہ تعظیماً قرال باشندن شایقہ سنی اخراج، و اوطہ نک اورتہ سنہ کلنجہ یرندن دخی قیام ایلش، و سفیریمزی بو صورتیلہ قبول ایتشدہ.

تام بو صرہدہ سفیر حضرتلری سوزہ باشلایہرق «دولت علیہ ابدالدوام ایله انگلترہ دولتی بینندہ منالقدیم الایام مؤسس و مجہد اولان بنیان مفید ارکان موالاة و موافاة مبرم و مستحکم اولقدہ اولوب ماتقدمدنبور طرفیندن معتبر و محترم اولان عہود و موثیقک ثمرہ سی اولان اصل تجارتک ترویج و تکثیرینہ مدار اعتنا اولور وسائل و حالاتک استحصالی و طرفین و طایاسنک جانبین ممالکندہ تجارت و سیاحتلرینہ کمال رفاہیت ایله کفت و کذارلری و فروعات و لوازماتک استکمالی و بین الدولتین اولکیدن برقاچ قات زیادہ دوستلق و حقوقک تزیادی و اتحاد و اتفاقک تمہیدی مجدداً شروط و تنظیمی اخص مطالب دولت ملیہ اولقی ملابسہ سیلہ بو داعیلری طرف سلطنت سلیہدن بویوک ایلیچیلک ایله ارسال قلمشدر.

بعون اللہ تعالی امیدوار خدایمکہ بو مقولہ خیری دولتین اہالیسنہ نفع و جداسی تمام مطالب

وامنیه خیرانجامک بو عید طاجز یوزندن قرین ختام اولسیله جمله ض مسرور وشاد کام اولهلم « یولنده برنطق ایراد ونطق واقع ترجمان واسطه سیله قراله عرض و ابلاغ اولنسیله قرالده بالمقابلده « شوکتلو، کرامتلو مهابتلو پادشاه اسلام وشهنشاه واجب الاحترام حضرتلرینک طرفه میل درونی صفوتخونی وتوجه خصوصی مودت مشحونی ملوکانه لری درکار و زیاده ایدوکی مجزوم ایکن افاده و افهامکیز برقاچ قات دخی تأیید وتشییدینه باعث و بادی اولوب عن صمیم البال اعتماد وقبول برکال اولمشدر. اشبوالیچیلگکیز ماده سی طرفدن بونک بر نمونه سی عد اولمشدر. مقابلده بالمثل طرفدن دخی لازم کلوب قدیمدنبرو دولتین میاننده تأییدبولان اتحاد وحسن معاشرتک بوندن بویله دخی ثبات وتکثیرینه کریمتله میل ورغبتله دولت علیه شک وشبهه ایتمه. سزی انتخاب وبونقوله مبارک و خرم ایلیچیلکله مأمور قلمکیز دخی زیاده سیله باعث محظوظیت و ممنونیت اولمشدر. و شوکتلو کرامتلو شجاعتلو پادشاه اسلام حضرتلرینک دولت و اقباللری تزیادینه عن صمیم البال میل ورغبت و خواهشی صداقتله افاده کزی مأمول والتماس ایدرم « صورتنده بر جواب اعطا و بوده ترجمان واسطه سیله سفیره ایضاح قلندی.

بونک اوزرینه نامه هایون ملاطک مشحون قائماً ویداً بید قراله تقدیم ایدلش وقرالده بعدالاخلد فرنیله تودیع ایله مشدر. مکتوب لطافت اسلوب صدارتپناهی ده عین صورتله تقدیم و مدارالیه تودیع قلندی. و بونی متعاقب ارکانک برر برر راسمه تقدیمی ایفا ایدلدی. بعده عین مراسم ایله عودت اولندی. و او صروده ذات حضرت پادشاهی طرفندن ارسال اولنان هدایادن طولانی قرالک پک زیاده محظوظ اولدینی و بو جهتک پادشاه عالیناه حضرتلرینه عرض و ابلاغی رجاسنده بولندینی صورت مخصوصه ده اعزام اولنان باش کاتب طرفندن بیان ایدلش و سفیر طرفندن ده « دوستک تحف و هدیه سی دوست صادقی محظوظ ایدر « یولنده بر جواب ویرلشدر. متعاقباً مراسم معتاده ایله و باش شامبرلانی میلور برتوق وداعتیه قرالیچانک حضورینه قبول اولندی. وقرال ایله متقابلاً تعاطی اولنان نطقلر زمیننده بوراده ده قارشیلقلی سوزلر سوبلندی. قرالیچیه کریمه لرینه تقدیم اولنان هدایا پک زیاده مقبوله کچدی، و جمله سی بوندن طولانی سفیر حضرتلرینه عظیم تشکرلرده بولندی.

ایرتمی جمعه کونی ولی عهد پرنس دوفال ایله سائر ارکان و رؤسایه عاقد اولان هدایاده کوندردی، و بوسورتله همانیلرک هدیه ارسالنده کوستردیکی جوامعردی کونلرجه لوندره محیطنده چالغاندی طوردی.

۱۰ مارت ۱۹۱۷

محمد ذکی

ترك - آلمان دوستلق یوردی خاطره سی

آلمانیا ده فه ثری و منظوم ماصالار کبی آثار یله شهرت قازانمش اولان مادام « تهرز له مانی هاثویت » - که دارالفنون عثمانی مدرسلرندن موسیو « له مانی هاثویت » ک رفیق سیدر - تورک و آلمان دوستلق یوردینک وضع اساسی مراسمی مناسبتیه حرب حاضره دائر آلمانجه بر منظومه ترتیب ایتمش و بو منظومه نک محتوی اولدینی تحسیات و افکارک تورکجه مستقل بر شعر شکلنده نشرینی دارالفنونک ادبیات شعبه سی مدرسلرندن حسین دانش بکدن